

Vergide Gündem

Tax Agenda

Mayıs / May 2020

Hangi kâr dağıtımı ertelendi?

Abdulkadir Kahraman

60 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin vergi idaresine yönelik düzenlemeleri

Serkan Başyurt

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Building a better
working world

Hangi kâr dağıtımı ertelendi?

Covid-19 güncesi

Çin'in Wuhan şehrinde başlayan yeni koronavirüs (Covid-19) salgını Dünya Sağlık Örgütü'nce 11/3/2020'de "pandemi" olarak ilan edildi. Salgın artık dünyanın her yerinde. Avrupa Birliği Salgın Önleme ve Kontrol Merkezi'nin 27/4/2020 tarihli verilerine göre salgın, 206 coğrafi bölgede (tanınmayan ülkeler dahil) 2,916 milyon vaka 205,92 bin ölüm ve son 14 günde 1,110 milyon vaka olarak seyrediyor. (<https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>)

Salgın nedeniyle hükümetler, "toplum sağlığı, işletmeler ve insan kaynağını korumak" amacıyla parasal ve mali teşvik paketleri açıklamayı sürdürüyor.

Türkiye'deki son önlemler

Salgınla mücadele amacıyla Türkiye'de son olarak "kâr dağıtımı" sınırlandırılmasının da yer aldığı değişiklikleri içeren 7244 sayılı Kanun 17/4/2020'de Resmî Gazete'de yayımlandı. Değişiklikler ana hatları ile aşağıdaki gibidir:

- ▶ Ücretsiz izinde olup kısa çalışma ödeneği alamayanlar veya işten çıkarılıp işsizlik ödeneği alamayan çalışanlara ücret desteği verilmesi, işverenlerin iş akitlerini 3 ay süreyle feshedememesi,
- ▶ Gelir ölçütü ve ağır engellilik şartından bağımsız "yaşlılar ile engellilere" yapılan yardımların 3 ay süreyle yapılması,
- ▶ Faaliyeti durdurulan veya faaliyet yapamayan işletmelerden "ilan ve reklam" ile "çevre temizlik" vergileri alınmaması,
- ▶ Hazine ve belediye, Milli Parklar ve Orman Genel Müdürlüğü taşınmazları ve izinleri için ödenen borçlar ile Kredi Yurtlar Kurumuna olan borçların 3 ay süreyle ertelenmesi,
- ▶ Belediyelerin gelir vergisi tevkifatı ve sosyal sigorta prim ödemelerinin 3 ay süreyle ertelenmesi,
- ▶ Belediyelerce toplu taşıma faaliyetlerinin 3 ay süreyle desteklenmesi, belediyelerce konutlar ve faaliyeti durdurulan işyerlerinin su fatura tahsilatının 3 ay süreyle ertelenebilmesi,
- ▶ Kaçakçılıkla mücadelede el konulan ve salgın hastalıkla mücadelede kullanımı mümkün tıbbi cihaz ve malzemelerin kullanılabilmesi,
- ▶ Tarım satış kooperatifleri birliklerinin DFİF kaynaklı kredi taksit ödemelerinin 2021'e ertelenmesi,
- ▶ Seyahat Acentaları Birliği üyelerinden 2020 yılı aidatlarının alınmaması ve seyahat acentaları işletme belgelerinin acenta unvanından bağımsız olarak devredilebilmesi,
- ▶ TEDAŞ'ın elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarının yapılandırılması,
- ▶ Birlik, dernek ve benzeri kurum / kuruluşların genel kurullarının ertelenmesi ve mevcut organlarla yönetimlerinin devamı,
- ▶ Boşalan muhtarlık seçimlerin ertelenmesi,
- ▶ Ticari gemilerin denize elverişlilik belge süreleri ile denetimlerin 1/8/2020'ye uzatılması,

- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk faaliyet lisans sürelerinin 1 yıl uzatılması,
- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknokentlerdeki faaliyetlerin geçici süreyle bölge merkez / bölge dışından yürütülmesi izni,
- Mücbir sebep halinde "bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı için gerekli yöntemlerin" Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenmesi,
- Devlete ait üniversitelerin tıp ve diş hekimliği fakültelerine kaynak aktarılabilmesi,
- 30 Eylül 2020'ye kadar "şirketlerin kâr dağıtımlarının 2019 yılı net dönem kârının %25'ine kadar sınırlandırılması, daha önce alınan kararlar kapsamında henüz ödenmeyen dağıtımların da 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşmaması.
- Fahiş fiyat artışı, stokçuluk ile mücadele için "Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu" oluşturulması.

Kâr dağıtımına sınırlama

Tüm dünya olağanüstü bir dönemden geçtiğinden, olağanüstü kuralların uygulanması gündeme geliyor. Diğer ülkeler gibi ülkemizde de 7244 sayılı Kanun ile Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13'üncü madde sermaye şirketlerindeki kaynakların nakit kâr dağıtımı yoluyla azaltılmaması ve ek finansmana ihtiyaç duyulmaması için mevcut özkaynakların korunması hedeflenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle 30 Eylül 2020'ye kadar 2019 yılı net dönem kârının yalnız %25'i dağıtılabilecektir. Bu sürede geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecek, avans kâr payı dağıtımını yapılamayacaktır. Bu süreyi üç ay uzatma veya kısaltma yetkisi Cumhurbaşkanı'na verilmiştir. Ancak kapsamdaki sermaye şirketlerine ilişkin istisnalar ile uygulama hakkında düzenlemeler yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı görüşüyle Ticaret Bakanlığı'na yetki verilmiştir.

Ayrıca, bu değişiklik öncesinde sermaye şirketlerinin genel kurullarınca 2019 yılına ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ve fakat henüz pay sahiplerine ödenmemiş veya kısmen ödenmişse, bu ödemelerin de 2019'un net dönem kârının %25'ini aşan kısmı 30 Eylül 2020'e kadar ertelenecektir.

Kâr dağıtımına getirilen düzenlemeyle 30 Eylül 2020'ye kadar 2019 yılı net dönem kârının yalnız %25'inin dağıtımı mümkündür. Değişiklik öncesinde alınan kâr dağıtım kararlarının ödenmemiş kısımlarının da %25'i aşan kısmı 30 Eylül 2020'ye ertelenmiş, dağıtılması kısıtlanmıştır. Ancak, değişiklik öncesinde sermaye şirketlerinin genel kurullarınca 2019 yılı net kârı dışında "geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçelerin" dağıtımına karar verilmişse, geçici 13'üncü maddenin 2'nci fıkrasının bu dağıtım engel olmadığı kanaatindeyiz. Çünkü bu sınırlamayı düzenleyen madde lafzı açıkça "2019 yılı net dönem kârının yalnız %25'i" ile ilgilidir.

Kâr dağıtımının bazı nedir?

Net dağıtılabılır dönem kârı, net dönem kârından varsa "geçmiş yıllar zararları" ve "genel kanuni yedek akçe" indirilerek tespit edilir. "Net dağıtılabılır dönem kârı" dışında, dağıtılması mümkün olan "diğer kaynaklar" da "kâr dağıtımına" konu

edilebilir. "Geçmiş yıl kârları", "olağanüstü yedekler" ile "TTK ve esas sözleşme uyarınca dağıtılabılır diğer yedekler" bunlara örnek olarak verilebilir. Sermaye şirketleri yıl sonunda yetkili organlarının kararı ile ortaklarına "kâr payı" dağıtılabilir. "Kâr payı", ister kanun isterse esas sözleşme gereği olsun, ortaklıkların yetkili organlarının kararına bağlı olup, "nakit" ve/veya "bedelsiz pay" olarak ödenebilir. Ortaklık yetkili organları dağıtımın nakit ve/veya bedelsiz pay olarak yapılmasına karar verebilir.

Bedelsiz kâr dağıtımı mümkün mü?

TTK'ya eklenen geçici 13'üncü madde ile sermaye şirketlerinin nakit kâr dağıtımını yapılması ertelenmiş, "bedelsiz pay" vermek suretiyle kâr dağıtımına bir sınırlama getirilmemiştir. Bu kapsamda gerek 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşan kısmı, gerekse geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler "sermayeye ilave edilmek suretiyle bedelsiz pay" olarak dağıtılabılır.

Böylece sermaye şirketlerindeki kaynaklar, bedelsiz kâr dağıtımı yoluyla şirketlerin özkaynakları arasında kalmaya devam edecektir. Bedelsiz kâr payı dağıtımını, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yer alan "kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımını sayılmaz" hükmü gereği tevkifata da tabi olmayacaktır.

Ayrıca sermaye şirketlerinin net dönem kârını sermayeye ekleyerek gerçekleştirdikleri kâr dağıtımları gerçek kişi ortaklarca elde edilen kâr payı olarak beyana tabi olmayacaktır. Diğer taraftan, gerçek kişilerin kurumların kârlarını sermayeye eklenmesi dolayısıyla sahip oldukları hisse senetlerinin edinim tarihinin tespitinde, daha önceden sahip olunan payların edinim tarihi esas alınmaktadır. Diğer bir deyişle, ortakların bu hisseleri elden çıkarmada elde tutma süreleri ile ilgili bir kaybı söz konusu değildir.

Diğer taraftan temettü geliri bekleyen yatırımcılar da bedelsiz kâr payı dağıtımından elde ettikleri hisseleri borsada elden çıkararak nakit ihtiyaçlarını karşılayabilirler.

Bütün bu nedenlerle, gerek 2019 net dönem kârının gerekse geçmiş yıl kârlarının bedelsiz kâr payı olarak dağıtılması hem bireyler hem de kâr dağıtan kurumlar tarafından avantajlı bir durum olup, sermaye piyasalarının gelişmesi, derinleşmesi açısından da faydalı olabilecektir.

Bedelsiz kâr payı ödemesi, kârı hisseye dönüştürür.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 3 Mayıs 2020 tarihli 2020/17. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

60 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin vergi idaresine yönelik düzenlemeleri

Giriş

18 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de 60 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ("60 sayılı Kararname") yayımlanmıştır. Bu Kararname ile; 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ("1 sayılı Kararname") ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde ("4 sayılı Kararname") önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda,

- ▶ Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının idari yapısında bazı değişiklikler yapılmıştır. Başkanlık bünyesinde Danışma Komisyonu kurulması öngörülmüştür.
- ▶ Mükellef Hakları Kurulu kurulmuştur.
- ▶ Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetkilerinde değişiklikler yapılmış ve Bakanlığa yeni görev ve yetkiler verilmiştir.
- ▶ Risk Analizi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.
- ▶ Gelir İdaresi Başkanlığının görevlerinde değişiklikler yapılmış ve Başkanlığa yeni görevler verilmiştir. Gelir Bütçesi Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının idari yapısı değişti

1 sayılı Kararname'nin 228. maddesinde yapılan değişiklikle, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının yapısında değişiklikler yapılmıştır.

Değişiklik öncesi Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde, uzmanlaşma ile iş bölümünün sağlanması amacıyla Bakan onayı ile kurulan ve doğrudan Başkanlığa bağlı olan grup başkanlıkları mevcuttu. Bu çerçevede;

- ▶ Ankara, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Bursa, Antalya, Adana, Konya ve Gaziantep olmak üzere dokuz ilde Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı,
- ▶ Ankara, İstanbul ve İzmir'de Büyük Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı ve Örtülü Sermaye, Transfer Fiyatlandırması ve Yurtdışı Kazançlar Grup Başkanlığı,
- ▶ Ankara ve İstanbul'da Organize Vergi Kaçakçılığı ile Mücadele Grup Başkanlığı,

kurulmuştu. Diğer yandan 1 sayılı Kararname'de Katma Değer Vergisi İade İncelemeleri Grup Başkanlığı kurulma yetkisi bulunmasına rağmen, bu yetki Hazine ve Maliye Bakanı tarafından kullanılmamış, anılan Grup Başkanlığı henüz kurulmamıştı.

Değişiklik öncesinde mükellefler yıllık iş hacimleri, aktif ve öz sermaye büyüklüklerine göre gruplara ayrılmakta, belirlenen büyüklükleri aşan mükellefler ile bazı sektörlerde bulunan mükelleflere yönelik vergi incelemeleri, Büyük Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı, Örtülü Sermaye, Transfer Fiyatlandırması ve Yurtdışı Kazançlar Grup Başkanlığı ve Organize Vergi Kaçakçılığı ile Mücadele Grup Başkanlıklarında görevli vergi müfettişleri tarafından yürütülmekte; kalan incelemeler ise Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığında görevli vergi müfettişleri tarafından yürütülmekteydi.

Yapılan değişlikle grup başkanlıkları kaldırılarak daire başkanlığı şeklinde örgütlenme modeline geçilmekte, mevzuatta grup başkanına yapılan atıflar daire başkanına, grup başkanlıklarına yapılan atıflar ise daire başkanlıklarına yapılmış sayılmaktadır. Bu kapsamda sektörel ve fonksiyonel uzmanlaşma ve iş bölümü esaslarına göre;

- ▶ Denetim Daire Başkanlığı
- ▶ Vergi Kaçakçılığı Denetim Daire Başkanlığı
- ▶ Vergi İadeleri Denetim Daire Başkanlığı
- ▶ Sektörel Denetim Daire Başkanlığı,

kurulması öngörülmüştür. Mükelleflerin gruplandırılmasında, evvelki ölçütlere ilaveten buldukları sektörlerin ve inceleme konularının da dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Konuya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenecektir.

Danışma Komisyonu kurulacak

Vergi inceleme görevlerinin yürütülmesinde uygulama birliğini sağlamak ve mevzuat hükümlerinin uygulanmasına ilişkin tereddütlü hususları gidermek amacıyla Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına görüş bildirmek üzere Danışma Komisyonu kurulması öngörülmüştür. Bu komisyonun oluşturulması ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenecektir.

Mükellef Hakları Kurulu kuruldu

Mükellef haklarının geliştirilmesi ve kullanımın yaygınlaştırılması bağlamında son yıllarda önemli adımlar atılmıştı. Özellikle, 6009 sayılı Kanun'la vergi incelemelerine yönelik yapılan düzenlemelerle, incelemeye tutanak düzenlenerek başlanması, vergi incelemelerin belirli süreler içerisinde tamamlanması, ek süre alınması halinde durumun mükellefe bildirilmesi gibi hususlar yasal güvenceye kavuşturulmuştu.

Akabinde, taslak vergi inceleme tutanaklarının ve rapor özetlerinin mükelleflerle paylaşılması, görevlendirme dönemi ve konusu dışında inceleme yapılamaması gibi konularda yapılan yönetmelik değişiklikleriyle bu konuda mesafe kat edilmişti.

Bu sefer, 60 sayılı Kararname'yle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen 238/A maddesiyle Mükellef Hakları Kurulu kurulmuştur. Kurulun amaçları,

- ▶ Mükellef haklarının korunmasına yönelik temel ilke ve kuralları belirlemek,
- ▶ Bu ilke ve kuralların benimsenmesi ve uygulanmasını sağlamak,
- ▶ Mükellef haklarına yönelik başvuruları değerlendirmek,
- ▶ Bakanlığa önerilerde bulunmaktadır.

Kurulun oluşumu, üyelerin seçimi, görevlendirilmesi ve görev süreleri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenecek olmakla birlikte Kurulda, kamu kesimi temsilcileri ile birlikte, meslek odaları temsilcileri ile vergi, ekonomi, hukuk veya maliye ile ilgili alanlarda uzmanlık ve kariyere sahip kişilerin ve alanında temayüz etmiş müteşebbislerin de üye olarak yer alabileceği düşünülmektedir.

Kararname'yle Kurula önemli yetkiler verilmektedir. Bu kapsamda Kurul, görevleri ile ilgili olarak gerekli olan bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkili olup kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları bu bilgileri vermekle yükümlü tutulmuştur.

Diğer yandan, elde edilen bilgilerden vergi mahremiyeti kapsamında olanların gizliliğine uyulması zorunludur. Kurulun Başkan ve üyeleri ile Kurulda görevlendirilen personelin, görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri, kamuya, ilgililere ve üçüncü kişilere ait gizlilik taşıyan bilgileri, kişisel verileri, ticari sırları ve bunlara ait belgeleri, bu konuda mevzuat gereği yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklamaları, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanmaları yasaklanmış olup, bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam edecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetkilerinde değişiklikler yapıldı

1 sayılı Kararname'nin 217. maddesinde yapılan değişiklikle, Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetkilerinde değişiklik yapılmıştır. Bu çerçevede,

- ▶ Bakanlığın "gelir düzenlemelerine ilişkin çalışmalar yapma" görev ve yetkisi, "Devlet gelirleri politikasının plan, program, genel ekonomik politika ve stratejiler çerçevesinde oluşturulmasına ilişkin çalışmaların koordinasyonunu sağlamak, uygulamayı izlemek" olarak yeniden düzenlenmiştir.
- ▶ Bakanlığın görev ve yetkileri arasında yer alan "her türlü gelir işlemlerine ait mevzuatı hazırlamak" görevi, bu görev ve yetkiler arasından çıkarılarak Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde yer alan Gelir Yönetimi Daire Başkanlığına verilmiştir.
- ▶ Bakanlığa, vergi kayıp ve kaçığı ile kayıt dışı ekonomik faaliyetleri tespit etmek ve bunları önlemek amacıyla risk analizi yapma görevi verilmiştir.

Risk Analizi Genel Müdürlüğü kuruldu

1 sayılı Kararname'nin 219. maddesinde yapılan değişiklikle, Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Risk Analizi Genel Müdürlüğü kurulmuş olup, Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- ▶ Vergi kayıp ve kaçığı ile kayıt dışı ekonomik faaliyetleri araştırmak, bunların önlenmesine yönelik risk analiz ve değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirmek,
- ▶ Vergi kayıp ve kaçığı ile kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin önlenmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyonu sağlamak,
- ▶ Risk analizi ve değerlendirme çalışmalarını, belirlenen plan ve programlar dâhilinde tanımlanan risk senaryoları, veri modellemeleri ve elektronik ortamdaki dâhil olmak üzere ilgili mevzuatına göre temin edilen her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin her türlü ortamdaki kayıtlar üzerinden çeşitli analiz araçlarını kullanmak suretiyle gerçekleştirmek,
- ▶ Risk analizi ve değerlendirme çalışmalarına ait sonuçları raporlara bağlayarak gerekli önlemlerin alınmasını teminen bu

raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek ve bu kurumlarca alınan önlemlerin sonuçlarını takip etmek, analiz etmek ve gerek görüldüğünde ilgili kurumlar ile paylaşmak,

- ▶ Risk analizi ve değerlendirme çalışmaları için kanunları veya faaliyet konuları gereğince ekonomik olaylara ilişkin kayıt tutan ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bilgi işlem sistemlerine Bakanlık ve ilgili Bakanlığın veya kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşlarının yetkili organlarının Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak birlikte belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde erişim sistemi kurmak, bu kurumlarla birlikte gerekli çalışmaları yürütmek.

Gelir İdaresi Başkanlığının görev ve yetkilerinde değişiklikler yapıldı

60 sayılı Kararname'nin 13. maddesiyle, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin Gelir İdaresi Başkanlığının görevlerinin düzenlendiği 137. maddesinde değişiklikler yapılmış olup, Gelir İdaresi Başkanlığının,

- ▶ Devlet gelirleri politikasını uygulama görevi, devlet gelirleri politikasının plan, program, genel ekonomik politika ve stratejiler çerçevesinde oluşturulmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve Devlet gelirlerinin maliye politikalarıyla uyumlu şekilde tatbikini sağlamak olarak,
- ▶ Devlet gelirleri politikasıyla ilgili mevzuat çalışmalarına katılma görevi, Devlet gelirlerine ilişkin mevzuatı hazırlamak ve gerekli koordinasyonu sağlamak, devlet gelirlerine etkisi olan mevzuatı Devlet gelirleri, vergi tekniği ve uygulamaları açısından inceleyerek görüş bildirmek olarak,
- ▶ Mahallî idare gelirleri politikası ile Devlet gelirleri politikasının uygulanmasında uyumu sağlayıcı tedbirler alma görevi, mahallî idare gelirleri politikası ile Devlet gelirleri politikasının uygulanmasında uyumu sağlayıcı çalışmaları yapmak ve gerekli tedbirleri almak olarak,

yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığına,

- ▶ Devlet gelirleri ile ilgili istatistikleri toplamak ve değerlendirmek, vergi yükü ile gelir tahminlerine yönelik genel ve sektörel analizler yapmak ve,
- ▶ Uluslararası vergi ilişkileri ile ikili ve çok taraflı anlaşmalara ilişkin çalışmaları gerekli koordinasyonu sağlayarak yürütme,

görevi verilmiştir.

Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı kuruldu

60 sayılı Kararname'nin 14. maddesi ile Gelir İdaresi Başkanlığı nezdinde "Gelir Bütçesi Daire Başkanlığı" kurulmuş olup, Başkanlığın görevleri;

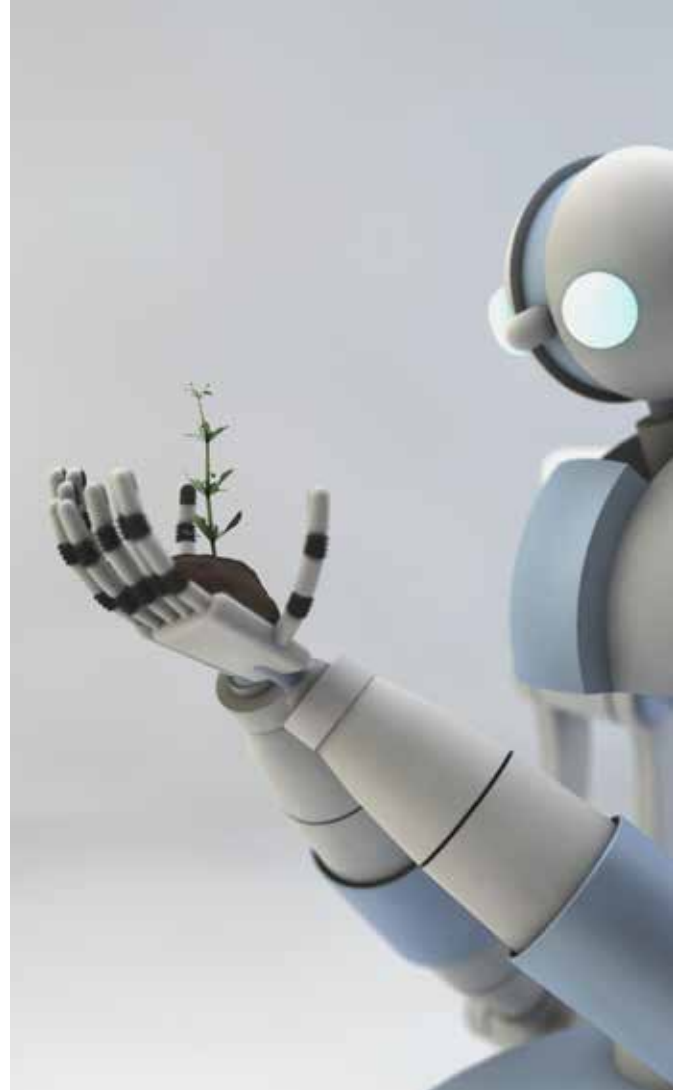
- ▶ Devlet gelirleri politikasının oluşturulmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve bununla ilgili plan, program, genel ekonomik politika ve stratejiler oluşturulmasına ilişkin çalışmalara katılmak,
- ▶ Vergi yükü ve gelir tahminlerine yönelik genel ve sektörel analizler yapmak,

- ▶ Vergi kanunlarında veya diğer mali kanunlarda yer alan her türlü istisna, muaflık ve indirimlerin maliyetlerini ölçmek, ekonomik ve sosyal etkilerini analiz etmek,
- ▶ Devlet gelirleri ile ilgili istatistikleri toplamak, değerlendirmek ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla paylaşmak,
- ▶ Devlet gelirlerini etkileyen her türlü kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı Kararı, Yönetmelik ve benzeri düzenleme değişikliklerinin sonuçlarını analiz etmek,

olarak belirlenmiştir.

Sonuç

60 sayılı Kararname'yle vergi idaresinin yapısı ve görevlerine ilişkin önemli değişiklikler yapılmış, yeni birimler ihdas edilmiştir. Düzenlemelerle, vergi denetimlerinde sektörel uzmanlığın ve iş bölümünün ön plana çıktığı, vergisel süreçlerde teknolojinin daha iyi kullanıldığı, bununla birlikte mükellefleri doğrudan ilgilendiren Mükellef Hakları Kurulunun kurulmasıyla, mükellefler haklarını korumaya yönelik daha net adımların atıldığı etkin ve entegre bir yapının hedeflendiği görülmektedir.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Which profit distribution has been deferred?

The new type coronavirus (Covid-19) outbreak that started in Wuhan of China was declared as “pandemic” by the World Health Organization on 11/3/2020. The outbreak is now all over the world. According to the data of the European Union Outbreak Prevention and Control Centre dated 29/4/2020, the outbreak has been 3,05 million cases in 206 geographical regions (including unrecognized countries) as 216,56 thousand deaths and 1,1 million cases in the last 14 days.

Due to the outbreak, governments are announcing monetary and financial incentive packages to “protect public health, businesses and human resources”. As the whole world is going through an extraordinary period, implementation of extraordinary rules is also on the agenda. Therefore, Turkey introduced Law no.7244 comprising the amendments including the limitation of “dividend distribution” published in the Official Gazette dated 17/4/2020. With the provisional Article 13 added to the Turkish Commercial Code through the Law no.7244, it is aimed to protect the existing equities so that resources in capital companies are not reduced through cash dividend distribution and additional financing is not required.

Through the article added to the Turkish Commercial Code, only 25% of the net profit for the year 2019 can be distributed in capital companies until 30 September 2020. During this period, previous year profits and free reserves will not be subject to distribution and advance dividend distribution will not be allowed. Over 25% of the unpaid parts of the dividend distribution decisions taken before the amendment were postponed to 30 September 2020 and their distribution was restricted. However, if the distribution of “previous year profits and free reserves” had been decided by the general assemblies of the capital companies before the amendment, except for the net profit of 2019, we believe that the second paragraph of the provisional Article 13 does not prevent this distribution. With the relevant regulation, the cash dividend distribution of capital companies has been postponed and no restriction has been imposed on dividend distribution by issuing “non-cash share certificate”.

The distribution of cash dividend in capital companies has been postponed and no restriction has been imposed on dividend distribution by issuing “non-cash share certificate”. Within that context, both the part exceeding 25% of the net profit for the year 2019 and previous year profits and free reserves can be distributed as “non-cash share certificate by adding to the capital”. Thus, resources in capital companies will remain among the equities of companies through distribution with bonus share. In addition, the dividend distributions realized by the capital companies by adding the net period profit to the capital shall not be subject to declaration as the dividend obtained by real person shareholders. On the other hand, investors in an expectation of dividend income can meet their cash needs by disposing the shares they acquire from bonus share distribution.

For all these reasons, the distribution of both the net profit for the year 2019 and the previous year's profits as “non-cash share certificate is advantageous for both individuals and the companies that distribute dividend and may be beneficial for the development and deepening of capital markets.

This is the summary of the article published in the Economist magazine's issue 2020/17, dated 03.05.2020.

Regulations of the Presidential Decree no.60 for tax administration

The Presidential Decree on the Amendment of Certain Presidential Decrees no.60 has been published in the Official Gazette dated 18 April 2020. Through this Decree, amendments were made to the Presidential Decree no.1 on the Presidential Organization and the Presidential Decree on the Organization of Related Institutions and Organizations and Other Institutions and Organizations Affiliated to Ministries no.4. Accordingly,

- ▶ Changes have been made in the administrative structure of the Presidency of Tax Inspection Board. Sectoral and functional specialization and division of labour are predicated upon the removal of group presidencies and the establishment of departments and organization of the presidencies. Establishment of an Advisory Committee within the Presidency is stipulated.
- ▶ In order to ensure unity in practice in the execution of tax inspection duties and to eliminate the uncertain issues related to the implementation of the legislative provisions, establishing an Advisory Board to provide opinion to the Tax Inspection Board is proposed.
- ▶ Taxpayer Rights Board is established.
- ▶ Changes were made in the duties and powers of the Ministry of Treasury and Finance and new duties and authorities were given to the Ministry.
- ▶ General Directorate of Risk Analysis is established.
- ▶ Changes were made to the duties of the Revenue Administration and new duties were assigned to the Presidency. Revenue Budget Department is established.

Through the regulations, it is observed that sectoral expertise and division of labour is prioritized while technology is used better in tax processes, however, an effective and integrated structure is targeted where clearer steps are taken to protect taxpayers' rights.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Mart ve Nisan aylarında COVID-19 kapsamında yapılan gümrük ve uluslararası ticaret düzenlemeleri aşağıdaki şekildedir.

1. Canlı hayvan ithalatının askıya alınması

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından gönderilen yazıya istinaden, COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, başlamış işlem niteliğindeki hariç olmak üzere, tüm ülkelerden gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberli ve ticari kapsamda ülkeye girişinin askıya alındığı belirtilmiştir.

2. Covid-19 ile mücadelede kritik eşyanın ihracatının izne bağlanması

İhracı ön izne bağlı mallar listesine aşağıdaki ürünler eklenmiştir:

- ▶ Etil Alkol GTP: 22.07 (Bazı GTİP'ler hariç)
- ▶ Hidrojen Peroksit (GTP: 28.47)
- ▶ Kolonya (GTİP: 3303.00.90.00.11)
- ▶ Yalnız Meltblown Kumaş (GTP: 56.03)
- ▶ Dezenfektan
- ▶ Koruyucu maske (gaz, toz ve radyoaktif toz filtrelili maskeler)
- ▶ Gözlük (koruyucu gözlükler)
- ▶ Tulum (koruyucu iş elbisesi)
- ▶ Tıbbi ve cerrahi maske
- ▶ Sıvı geçirmez önlük (kimyasallara karşı kullanılan koruyucu önlükler)
- ▶ Tıbbi steril/nonsteril eldiven.

3. YYS sürelerinin durdurulması

YYS başvuru sürecinde bulunan veya sertifika sahibi olan firmalar tarafından, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin 4, 10, 12, 13, 17, 18/A, 36,158 ve 159'uncu maddeleri kapsamındaki yükümlülüklerin belirlenen sürelerde yerine getirilmesi ile ilgili olarak;

- ▶ Yönetmelik maddeleri uyarınca 19.03.2020 tarihi itibarıyla doğan bir yükümlülük var ise ilgili sürelerin ikinci bir bildirim kadar durduğu, önlemlerin kaldırılmasından sonra bu sürelerin kaldıkları yerden devam edeceği,
- ▶ Bu maddelerdeki yükümlülükleri doğuran olayların 19.03.2020 tarihinden sonra meydana gelecek olması halinde, önlemlerin kaldırılmasına kadar ilgili sürelerin işlemeye başlamayacağı bildirilmiştir.

4. Dahilde işlemede ek sürelerin tanınması

Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 31429883-451.01 sayılı dağıtım yazısıyla Covid-19 salgını nedeniyle ithalatçı firmalar tarafından ithalat yasakları konulduğu ve mücbir sebep nedeniyle Dahilde İşleme izin belgelerinde/ izinlerinde ilave süre verilmesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.

5. Transit süre aşımında cezaların askıya alınması

Yükümlülerin mağduriyetlerine sebebiyet verilmemesini teminen, ikinci bir talimata kadar tüm transit süre sınırı aşımalarında para cezası uygulanmaması uygun bulunmuştur.

6. Covid-19 ile mücadelede kritik eşyanın ithalatında varış öncesi gümrükleme imkânı

Koronavirus (Covid-19) salgınıyla mücadele kapsamında kritik eşyanın gümrük işlemlerinin hızla yapılabilmesini teminen, ikinci bir talimata kadar aşağıdaki eşyaya ilişkin tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanma taleplerinin, 16 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğinin 3. maddesinin (a) ile (c) bendlerinde belirtilen eşyadan olup olmadığına bakılmaksızın karşılanması ve eşyanın varış öncesi gümrükleme kolaylığından faydalandırılması gerektiği ifade edilmiştir.

4015.11.00.00.00 - - - Cerrahide kullanılan eldivenler
9018.39.00.00.11 - - - Serum ve kan verme seti kanülü
9018.39.00.00.17 - - - Damar içi kataterler - steril, tek kullanımlık, anjiyografi için
9018.39.00.00.39 - - - Diğerleri
9019.20.00.00.18 - - Cihazlar
4015.11.00.00.00 - - Cerrahide kullanılan eldivenler

7. Etil alkol gümrük vergisinin kaldırılması

Kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılacak dökme etil alkol ithalatında (2207.20.00.00.13) gümrük vergisi 0'a indirilmiştir.

8. Solunum cihazlarında İGV'lerin kaldırılması

Ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs veya diğer terapik teneffüs cihazları (9019.20.00.00.18 - Cihazlar) ile tek kullanımlık tıbbi maskeler (6307.90.98.10.11) ithalatında tahsil edilen İlave Gümrük Vergisi kaldırılmıştır.

9. Bazı rejim sürelerinin uzatılması

Geçici İthalat Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi ve Geçici İhracat işlemleri kapsamında rejim süre sonu 01.02.2020'de dolan eşyaların ait olduğu rejim altında kalma süresi yeni bir müracaat yapılmasına gerek kalmaksızın 30.06.2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

10. Bazı tıbbi ürünlerin ithalinde ön izin uygulaması

Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen ventilatör, ecmo, kanül, entübasyon, yoğun bakım monitörleri gibi eşyanın ithali ön izne bağlanmıştır.

11. AB'den A.TR ile gelen eşyada menşe şahadetnamesi ibrazına ilişkin açıklamalar

AB ülkelerinden A.TR ile gelen eşyaya ilişkin yazı yayımlanmıştır. İlgili yazıda, Ticaret Bakanlığı'na intikal eden olaylarda, AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde serbest dolaşıma girecek eşya için serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescilinden önce, BİLGE sisteminin beyanname ekinde menşe şahadetnamesinin ibrazını talep etmediği halde, muayene memurlarınca rutin olarak menşe şahadetnamesinin ibrazının

istendiği ifade edilmiştir. Ek olarak, Gümrük Yönetmeliği'nin 205/4-ç maddesinin uygulamasına ilişkin risk analizi sonuçları BİLGE aracılığıyla yükümlülere bildirildiğinden dolayı sistem tarafından menşe şahadetnamesinin talep edilmeyen durumlar için başka bir tereddütün bulunmaması halinde söz konusu eşya için menşe şahadetnamesinin talep edilmemesi gerektiği ifade edilmiştir.

12. Tıbbi maskelerin gözetim kapsamında İlave Bilgi Talebi kapsamından çıkarılması

2019/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ kapsamında, 31 Ocak 2019 tarihinden itibaren 63.fasıl altında sınıflandırılan eşya için yapılacak kayıt belgesi başvurularında "Kayıt Belgesi Başvuru Formu" kapsamında sunmuş oldukları bilgiler kullanılarak yapılan risk bazlı değerlendirme sonucunda gerekli kriterleri karşılamayan firmalardan daha önce yapılan duyurular ekinde yer alan bilgi ve belgeler talep edilmektedir.

6307.90.98.10.11 GTİP'li tek kullanımlık tıbbi maske ithalatı söz konusu ek bilgi/belge uygulaması kapsamından 25 Mart 2020 tarihi itibarıyla geçici olarak çıkarılmıştır.

13. Elektronik gümrük hizmetleri

Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün 25 Mart 2020 tarihli ve 53475353 sayılı yazısında; Koronavirüs salgını kapsamında alınan tedbirler kapsamında linkteki tabloda yer alan hizmetler ve işlemlerle ilgili olarak gümrük idarelerine gidilmesine gerek kalmadan elektronik ortamda (e-devlet veya Bakanlık sayfasından) başvurulabileceği duyurulmuştur.

14. Menşe şahadetnamesinin sonradan ibraz süresi

Gümrük Yönetmeliği'nin 38/2. maddesinde belirtilen menşe şahadetnamesinin ibraz edilememesi durumunda yükümlüye verilen 6 aylık süre, 01.02.2020 tarihi ile 30.06.2020 tarihi arasında durdurulmuş olup söz konusu tarihler arasında geçen süre, altı aylık süre hesabında dikkate alınmayacak ve mezkur süre 01.07.2020 tarihinden itibaren kaldığı yerden devam edecektir.

15. Bazı tıbbi ürünlerde uygunluk yazısı uygulaması

Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/19) ile, insanlar için kullanılacak olan tıbbi tanı kitleri ve bağışıklık ürünlerinde; Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi veya Geçici İthalat Rejimine ilişkin gümrük beyannamelerinin tescilinde; Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu'nun fiziksel veya elektronik ortamda düzenleyeceği uygunluk yazısı aranacağı ifade edilmiştir.

İlgili tarife pozisyonları:

3822.00: (Bir mesnet üzerinde bulunan laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler, bir mesnet üzerinde olsun olmasın laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan müstahzar reaktifler (30.02 veya 30.06 pozisyonlarında yer alanlar hariç): standart (referans) maddeleri

3002.15: (Dozlandırılmış veya perakende satışa uygun şekilde ambalajlanmış/hazırlanmış bağışıklık ürünleri)

16. Geri gelen eşyaya ilişkin duyuru yayımlandı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 31.03.2020 tarihli ve 53602682 sayılı yazı ile, geri gelen eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin öncelikli olarak tamamlanması gerektiği talimatı verildi.

17. TCMB'den ihracatçılara TL cinsi reeskont kredisi

TCMB tarafından yapılan açıklamaya göre, mal ve hizmet ihracatçısı firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla belirli esaslar çerçevesinde Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanırılmasına karar verildi. Bu kredilerin toplam limiti 60 milyar TL olacak.

Bu limitin 20 milyar Türk lirası Türk Eximbank, 30 milyar Türk lirası kamu bankaları, 10 milyar Türk lirası ise diğer bankalar aracılığıyla yapılacak kredi kullanımlarına tahsis edildi.

18. İhracatçılara stok finansmanı

İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği verilecek.

19. AB Komisyonu salgın sürecinde ibraz edilecek menşe belgeleriyle ilgili bilgi notu yayımlandı.

Kriz dönemi boyunca, ikinci bir talimat yayınlanana kadar AB gümrük idarelerinin ve ticaret yapılan ülke gümrük idarelerinin tercihli menşe belgelerinin kopyalarını kabul etmeleri istenmektedir (A.TR de dâhil).

AB'nin yürürlükte olan tercihli ticaret anlaşmaları uyarınca, özel durumlardan ötürü belgelerin sonradan düzenlenmesinin mümkün olduğu hatırlatılmış ve Covid-19'dan kaynaklı mevcut durumun, "özel durum" olarak nitelendirilebileceği ifade edilmiştir.

Mevcut durumda muafiyet imkânlarından birinin de onaylanmış ihracatçı statüsünün en geniş biçimde kullanılması olduğu belirtilmiştir.

20. A.TR ve menşe ispat belgeleri, elektronik ortamda teyidi şartıyla ibrazı

A.TR dolaşım belgeleri veya menşe ispat belgelerinin, tercihli ticaret ortağı ülkelerin idarelerinde mücbir sebepten ötürü sadece elektronik ortamda düzenlenmiş olması, dolayısıyla onaylı asıl nüshalarının kâğıt ortamında mevcut olmaması ve belgeleri teyit edilebilecekleri bir internet adresinin mevcut olması kaydıyla, gümrük idaresine sunulan nüshalar kabul edilecektir.

21. A.TR ve menşe ispat belgelerinin sonradan ibrazı

15.04.2020 tarihli ve 53889533 sayılı yazı ile Covid-19 salgını sebebi ile temin edilemeyen A.TR dolaşım belgeleri ve menşe ispat belgelerine ilişkin, 30 Haziran 2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil):

AB ülkelerinden gerçekleştirilecek ithalatta, ibraz edilmesi

gereken ancak kâğıt ortamındaki asıl nüshaları ibraz edilemeyen; A.TR, EUR.1 ve EUR.MED belgelerinin ve,

AB harici diğer STA/tercihli ticaret ülkesi veya GTS ülkelerinden yapılan ithalatta kâğıt ortamındaki asıl nüshaları ibraz edilemeyen menşe ispat belgelerinin:

- ▶ İhracat yapılırken düzenlenememiş belgeler'' olarak kabul edilmesi,
- ▶ Teminat alınmaksızın tercihli tarife uygulanarak vergi tahakkuk ettirilmemesi
- ▶ İlgili ülke makamlarınca usulüne uygun biçimde düzenlenecek belgelerin sonradan ibraz edilmesi şeklinde işlem tesis edilmesi,

gerektiği belirtilmiştir.

22. İşlemlerin elektronik ortamda devam ettirilmesi

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan bir yazı ile; Tek Pencere, Liman Tek Pencere, Konteyner ve Liman Takip Sistemi, Serbest Bölgeler Sistemi vb. sistemlerin, işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak için geliştirildiği hatırlatılmış olup, elektronik ortamda bulunan belgelerin kâğıt ortamında aranmaması ve işlemlerin sadece elektronik ortamda devam ettirilmesi istenmiştir.

23. Tahlil raporlarının emsal olarak kullanılma süresi uzatıldı.

Gümrük Yönetmeliği'nin 196. maddesi kapsamı düzenlenen tahlil raporlarının emsal olarak kullanılabilme süresi 30 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

24. Antrepo beyannamesi tescil süresi uzatıldı.

Antrepo beyannamesinin, taşıtın antrepoya gelişini takip eden iki iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekmekte olup, idare tarafından bu süre başvuru üzerine 1 gün uzatılabilmektedir. Koronavirüs nedeniyle alınan tedbirlerden ötürü, 1 günlük ek süre 5 gün olarak uygulanacaktır.

25. MEDOS'ta düzenlenen A.TR ve menşe ispat belgeleri gümrük memurlarınca imzalanmayacaktır.

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan yazı ile, MEDOS üzerinden düzenlenen belgelerin gümrük vizesi kutusunun 24 Nisan 2020 tarihi itibarıyla ilgili gümrük memurlarınca imzalanmayacağı belirtilmiştir.

26. Yeni İGV'ler yürürlüğe girmiştir.

2424 sayılı karar eki İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile İthalat Rejimi Kararının eki (II) sayılı listede yer alan ve karara ekli tablolarda GTİP'leri belirtilen maddelerin ithalatında ilave gümrük vergisi (İGV) alınması kararlaştırılmıştır. Karar kapsamı tahsil edilecek İGV oranları, Ek-1 ve Ek-2 sayılı tablolarda gösterilmiştir.

Ek-1'de yer alan tablo 1.10.2020 tarihinden itibaren, Ek-2'de yer alan tablo ise 18.04.2020 tarihinden itibaren 30.09.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) uygulanacak İGV oranlarını göstermektedir.

27. Bazı demir-çelik ürünlerinin gümrük vergisi geçici olarak artırıldı.

2423 sayılı Karar ile, İthalat Rejim Kararına ekli (II) sayılı listede olup 72'nci fasılda yer alan ve tabloda belirtilen bazı demir-çelik ürünlerinin "Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlandırılacak Ülkeler" ile "Diğer Ülkeler" den yapılan ithalatlarda gümrük vergisi 15.07.2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar %5 oranında artırılmıştır.

28. Hububat ve bakliyatta tarife kontenjanı kapsamına ek mali yükümlülük de alındı.

2421 sayılı Karar ile, 15.01.2019 tarihli ve 649 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Hububat ve Bakliyat İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar'da değişiklikler yapılmış olup:

- ▶ Tarife kontenjanları kapsamında yapılacak ithalatta %0 oranında gümrük vergisi ve/veya ek mali yükümlülük,
- ▶ Bunun dışında yapılacak ithalatta ise İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde söz konusu maddeler için tespit edilen gümrük vergisi ve/veya ek mali yükümlülük,

uygulanacaktır.

29. Bazı ürünler için uygulanan İGV oranları geçici olarak değiştirildi.

2429 ve 2430 sayılı Kararlar ile ilave gümrük vergisine (İGV) tabi eşyadan, mezkûr Karar'a ekli Tabloda yer alanlarına ilişkin İGV oranları, 21/04/2020 tarihinden 30/9/2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) tabloda gösterildiği şekilde uygulanacaktır.

30. Tekstil ürünlerine uygulanan İGV oranları değiştirildi.

2425 sayılı Karar ile, 2011/2203 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar'ın eki listelerde değişiklik yapılmıştır.

Yapılan değişiklikler sonucunda, eşyanın USD/Kg oranı ile hesaplanan Maksimum-Minimum İGV hesabı kaldırılmış olup, onun yerine karar ekinde listelenen eşyanın karşısında gösterilen % oran üzerinden İGV tahsil edilecektir.

31. Tarım ihracatında denetimler kontrollü olarak azaltıldı.

Tarım ürünleri ihracatı esnasında gerçekleştirilen ticari kalite denetimi işlemlerinden ötürü yaşanabilecek gecikmelerin engellenerek firmaların olumsuz yönde etkilenmelerinin önüne geçilmesini teminen ihracatta denetim sıklıkları kontrollü olarak azaltılmıştır.

32. Gümrük uzlaşmalarında 45 günlük sürenin dikkate alınmaması ile yükümlü talebi üzerine veya idare tarafından resen erteleme imkânı getirildi.

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin 18/1'inci maddesi hükmünde geçen 45 günlük süre sınırlandırması ikinci bir talimata kadar uygulanmaması talimatı verilmiştir. Yükümlülerin uzlaşma erteleme taleplerinin anılan Yönetmelik'in 17/2'nci maddesi dikkate alınmaksızın olumlu karşılanması sağlanmıştır.

33. Geri verme, itiraz, tecil gibi işlemlerin KEP üzerinden yapılması

Geri verme, kaldırma, itiraz ve tecil-taksitlendirme başvurularının dilekçe ve ekleriyle birlikte ilgili idareye kâğıt ortamında ibraz edilmesine gerek kalmadan Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) üzerinden sunulması halihazırda mümkün bulunduğu hatırlatıldı.

Değerli okurlarımız; geçtiğimiz ayın en önemli gündemi malumunuz olduğu üzere yaşadığımız Covid-19 süreci olmuştur. Hem kendi sağlığımızı hem de işimizi, işyerimizi, çalışanlarımızı korumaya çalıştığımız bu günlerde iş ve sosyal güvenlik bakımından da pek çok düzenlemeye, değişikliğe şahit olduk. Esasen yapılan tüm değişiklikler vergidegundem.com adresinde bulunan SGK sirküleri ile sizlere ulaştırılmış bulunmaktadır. Dergimizin bu sayısında da kısa çalışma uygulamasında detay konular, MUHSKG ertelemesi, 7244 sayılı Kanun özelinde getirilen fesih yasağı ile nakdi ücret desteği (ücretsiz izin) konuları işlenmiştir.

I. Sosyal güvenlik

A. Kısa çalışma uygulaması

Geçen sayımızda kısa çalışma uygulaması hakkında genel olarak bilgi verilmiş olup, bu kısımda kısa çalışma ile ilgili daha detay konulara değinilecektir.

1. Kısa çalışma döneminde sigortalıların resmî tatil ve diğer tatil günlerinde çalıştırılmaları durumunda ücretin uygulanma usulü

Kısa Çalışma Yönetmeliği'nde kısa çalışma ödeneğinden faydalanan işverenlerin fiili olarak çalışılmayan genel tatil ve hafta tatili gibi günler için ücret ödeme yükümlülüğü şu şekilde ifade edilmektedir: "Kısa çalışma yapan işçinin çalışılmayan hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günlerine ilişkin ücret ve kısa çalışma ödeneği miktarı, kısa çalışma yapılan süreyle orantılı olarak işveren ve Kurum tarafından ödenir."

Bu bağlamda iş yerinde örneğin 23 Nisan'da çalışma söz konusu değil ise, fiili olarak çalışma karşılığı olmayan bu ücretler açısından İŞKUR ile işveren arasında orantı gözetilerek ödeme yapılacaktır. İş yerindeki faaliyette tam bir duruş bulunmakta ise, hesaplanan ortalama günlük kazancın %60'ı İŞKUR tarafından karşılanacak, işveren tarafından herhangi bir ödeme yapılmayacaktır. İş yerindeki faaliyet yarı yarıya azaltılmış ise, sigortalının fiili olarak çalışmadığı o gün için işveren hak edilen ücretin yarısını, İŞKUR ise kalan kısmın %60'ını karşılayacaktır.

Genel tatil günleri ve ulusal bayram günlerinde aslolan, çalışılmaması yani işçilere tatil yaptırılmasıdır. Ancak işçiler çalıştırılırsa, işveren 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Genel Tatil Ücreti" başlıklı 47. maddesine göre işlem tesis etmelidir: "Bu Kanun kapsamına giren işyerlerinde çalışan işçilere, kanunlarda ulusal bayram ve genel tatil günü olarak kabul edilen günlerde çalışmazlarsa, bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücretleri tam olarak, tatil yapmayarak çalışırlarsa ayrıca çalışılan her gün için bir günlük ücreti ödenir. Yüzde usulünün uygulandığı işyerlerinde işçilerin ulusal bayram ve genel tatil ücretleri işverence işçiye ödenir."

Ayrıca Yargıtay'ın kökleşmiş kararlarında vurgulandığı gibi çalışanın tatil gününün herhangi bir kesinti söz konusu olmadan kullanılması gerektiği kabulü bulunmaktadır. Bu bahisle, çalışan tatil gününde günlük tam çalışılan saatten daha az çalışsa bile ücreti tam olarak ödenmelidir. Bu nedenle, kısa çalışma ödeneğinin kısmi olarak uygulandığı iş yerlerinde - faaliyette tamamen durdurulması hariç- hafta boyunca çalışılan saatin ne olduğu fark etmeksizin 23 Nisan gibi tatil günlerinde yapılacak çalışmalara karşılık çalışanın ek ücreti tam ödenmelidir.

Sonuç olarak kısa çalışma uygulanan döneme rastlayacak 23 Nisan, 1 Mayıs, 19 Mayıs ve Ramazan Bayramı gibi özel günlerde işçiler çalıştırılırsa ek 1 günlük ücret hak kazanacaklardır. Konuyla ilgili Yargıtay kararları yargı köşemizde yer almaktadır.

2. Kısa çalışma süresi kıdemden sayılır mı?

Esasen kısa çalışma süresince iş sözleşmesi askıdadır. Kural olarak iş sözleşmesinin askıya alınması halinde işçinin kıdemi işlememektedir. "Yıllık İzin Bakımından Çalışılmış Gibi Sayılan Haller" 4857 sayılı Kanunun 55'inci maddesinde belirtilmiştir. İlgili maddenin "j" bendinde işverenler tarafından verilen diğer izinler ile kısa çalışma sürelerinin yıllık izne hak kazanmak için gerekli kıdemin hesabında dikkate alınacağı belirtilmiştir. Kıdem tazminatına ilişkin ise Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 16.11.1983 tarihli ve E: 1981/9-1067, K: 1983/1169 sayılı kararında ise; kıdem tazminatına esas hizmet süresinin tespitinde o tarihte yürürlükte olan 1475 sayılı İş Kanunu'nun 51'inci maddesindeki düzenlemenin dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun ek-2'nci maddesinde kısa çalışmanın işçinin kıdemine sayılacağına dair bir düzenleme yapılmamışsa da ortak irade kısa çalışma süresinin hem yıllık iznin hesabında hem de kıdem ve ihbar tazminatlarının hesabında dikkate alınması çerçevesindedir¹.

3. Şirket ortaklarının kısa çalışma uygulamasından yararlanması

Şirket ortakları, başka bir işyerinde 4-1/a bendi kapsamında sigortalı olarak kısa çalışma ödeneğinden belirli şartları sağlamaları kaydıyla yararlanabilmektedir. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına giren bir iş yerinde hizmet akdine tabi olarak çalışan ve çalıştığı süre içerisinde işsizlik sigortası primi ödeyen kişi, mezkûr kanun kapsamında sigortalı sayılmaktadır. Kısa çalışma ödeneği de kısa çalışma talebi uygun bulunan iş yerlerinde kısa çalışma döneminde çalışılmayan süreler için aranan şartları sağlayan sigortalıya bu kanun kapsamında yapılan ödemeyi ifade etmektedir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4-1/a bendi kapsamında başka bir iş yerinde çalışanlar, işsizlik sigortası primi ödemiş olmalarından dolayı kısa çalışma uygulamasına dahil olmaktadır.

Sonuç itibarı ile şirket ortağı olmakla birlikte başka bir iş yerinde 4-1/a kapsamında çalışanlardan prim günü ve hizmet akdi şartlarını sağlayanlar kısa çalışma ödeneğinden faydalanabilmektedir.

4. Kısa çalışma sürecinde yapılacak ücret dışı ödemeler SGK primine tabi mi değil mi?

Resmî Gazete'nin 01.09.2012 tarih ve 28398 sayılı sayısında yayımlanan İşveren Uygulama Tebliği'nin "7.5- Prime Esas Kazancın Üst Sınırını Aşan Ücret Dışındaki Ödemeler" başlıklı maddesinde;

"Sigortalılara, çeşitli nedenlerle (ücretsiz izin, istirahat gibi) ay içinde çalışmasının bulunmadığı ve ücret ödenmediği aylarda prime esas kazançta dahil olacak nitelikte ücret dışında bir ödeme yapılması halinde, ücret dışındaki bu ödemeler, ödemenin yapıldığı ayda sigortalının prim ödeme gün sayısının bulunmaması nedeniyle ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ayı geçmemek üzere ilgili ayların prime esas kazancına dahil edilecektir. Ancak ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ayda da ücret ödemesine hak kazanılmadığı durumlarda, ücret dışındaki bu ödemeler prime esas kazançta dahil edilemeyecektir.

Ücret dışında sigortalılara ödenmekte olan prim, ikramiye gibi her türlü ödemeler, ödemenin yapıldığı ayın kazancına dahil edilerek prime tabi tutulmaktadır. Ancak, sözü geçen ödemelerin ücret ile birleştirilerek prime tabi tutulması durumunda, bazı sigortalıların aylık prime esas kazançları tutarı, prime esas kazancın üst sınırını aşabilmektedir.

Bu durumda, sigortalılara, ücretinin yanı sıra prime esas kazançta dahil edilebilecek nitelikte ücret dışında ödeme yapılması halinde, bu nitelikteki kazançlar, prime esas günlük kazanç üst sınırının otuz katı aşılmamak kaydıyla prime tabi tutulacak, buna karşın her iki kazanç toplamının üst sınırı aşması halinde, ücret dışındaki ödemenin üst sınırı aşan kısmı, Kanun'un 82'nci maddesi hükmü de dikkate alınarak en fazla takip eden iki ayın prime esas kazanç tutarına dahil edilecektir."

Covid-19 nedeniyle faaliyetin en az 4 hafta süre ile kısmen ve/veya tamamen durdurulacağı ile ilgili kısa çalışma ödeneği başvurularında; çalışanların hizmet görme borcu ortadan kalkacağından işverenin ücret ödeme burcundan da söz edilemeyecektir. Ancak kısa çalışma ödeneği ile çalışanın mevcut maaşı arasındaki farkın atıfet kabilinde ödenmesinin düşünülmesi durumunda ise, bu fark ödemeler esasen ücret olarak değil, prim-ikramiye vb. şeklinde olabilecektir. Ücret ödenmeyen bir ayda prim gibi ücret dışı bir ödeme yapılması halinde, bu ödemenin SGK primine tabi olabilmesi için ödemenin yapıldığı ayı takip eden iki ayda da ücret niteliğinde bir ödemenin mevcut olması gerekmektedir. Eğer takip eden iki ayda da ücret ödemesi yok ise yapılan ücret dışı ödemeler için SGK'ya bildirimde bulunulmasına gerek bulunmadığı Tebliğ'den anlaşılmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken en önemli aşama ise bu sürecin işveren tarafından yönetilmesi gerekliliğidir. Bunun anlamı, bu kapsamdaki bir ödeme için muhasebeleştirme işlemi yapılması gerekmektedir birlikte bu tarz ücret dışı ödemelerin sigorta primine esas kazanç matrahına eklenemeyeceği şeklindedir. Eğer bu kapsamdaki bir ödemenin sıfır (0) gün prim kazancı şeklinde bildirge ve/veya MUHSGK ile beyanı halinde ise sistem prim tahakkuku oluşturarak borç çıkartacaktır.

Kısa çalışmanın kısmen yapıldığı durumlarda personele ücret ödemesi de mevzu bahis olacağından, kısa çalışmanın olduğu dönem için maaşları tamamlamak amacıyla yapılabilecek ücret dışı ödemeler de SGK primine tabi olacak ve sigorta primine esas kazanç matrahına eklenecektir. Bu halde bir istisna söz konusu olmayacaktır.

Her iki halde yapılacak ödemeler gelir vergisi kesintisine tabi olacaktır.

Sigortalılara ücretinin yanı sıra prime esas kazançta dahil edilebilecek nitelikte ücret dışında ödeme yapılması ve buna karşın her iki kazanç toplamının prime esas kazanç üst sınırını aşması halinde, ücret dışındaki ödemelerin üst sınırı aşan kısmı, 5510/82'nci maddesi hükmü de dikkate alınarak en fazla takip eden iki ayın prime esas kazanç tutarına dahil edilecektir.

İşveren Uygulama Tebliği, 2012 yılında Resmî Gazete'de yayımlanarak resmîyet kazanmış olup, iptali ile ilgili bir belgeye de bu zamana kadar rastlanılmamıştır. Bu kapsamda personele yapılacak ödemelerde bu hususlara dikkat edilerek gerekli

¹ Evcil, C.; 2020,28.04(gazetevatan).

muhasebeleştirme ve bildirim yükümlülüklerinin takip edilmesi kanaatlerimizi sizlerle paylaşmak isteriz.

B. Nisan ayındaki önemli gelişmeler

1. Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle 16 sektörde SGK prim ödemeleri ertelendi

518 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde mücbir sebep ilan edilen mükelleflere ait işyerlerinde 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların; 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 2/11/2020 tarihine (31/10/2020 tarihi cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle), 2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 30/11/2020 tarihine, 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 31/12/2020 tarihine, 5510 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenmiştir.

2. Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi uygulamasına geçiş ertelendi.

Bilindiği üzere "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması; Kırşehir ilindeki mükellefler/işverenler için 1 Haziran 2017 tarihinde, Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için 1 Ocak 2018 tarihinde ve Bursa, Eskişehir ve Konya illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için ise 1 Ocak 2020 tarihinde başlamış, diğer illerde ise 01.03.2020 tarihinde başlaması kararlaştırılmış idi.

Bu defa yaşanmakta olan Covid-19 salgını nedeniyle 4 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 8 sıra numaralı Tebliği ile 7 il dışındaki mükellefler/işverenler için uygulamanın başlangıç tarihi 1 Temmuz 2020 olarak değiştirilmiştir.

Bu kapsamda; Kırşehir, Amasya, Bartın, Çankırı, Bursa, Eskişehir ve Konya illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler sigortalılık bildirimlerini GİB aracılığıyla MUHSGK ile, diğer illerdeki ise 01.07.2020 tarihine kadar SGK V2 sistemi üzerinden e-bildirge ile yapacaklardır. Yeni bir uzatma olmaması halinde 01.07.2020 tarihinde tüm iller MUHSGK uygulamasına geçecektir.

3. İş akdinin feshine sınırlama-nakdi ücret desteği getirildi

Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7244 sayılı Kanun 17 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Buna göre;

a. Her türlü iş sözleşmesinin işveren tarafından feshi (ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında) üç ay süreyle yasaklanmıştır.

7244 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi ile (17/04/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere) 4857 sayılı İş Kanunu'na geçici 10. madde eklenmiştir. Buna göre;

Her türlü iş veya hizmet sözleşmesinin (İş Kanunu, Borçlar Kanunu, Deniz İş Kanunu dahil) 4857/25'inci maddenin birinci fıkrasının (I) numaralı bendi kapsamında ve diğer kanunların ilgili hükümlerinde yer alan ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilmesi yasaklanmıştır.

İşveren 17.04.2020 tarihinden itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işçisini tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecektir.

Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesh hakkı vermeyecektir.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası verilecektir.

Cumhurbaşkanı birinci ve ikinci fıkrada yer alan üç aylık süreleri altı aya kadar uzatmaya yetkili kılınmıştır.

b. İşsizlik sigortasından, kısa çalışma ödeneğinden faydalanamayan kişilere günlük 39,24 TL ücret desteği sağlandı.

17.04.2020 tarihi itibarıyla, aralarında iş sözleşmesi bulunmakla birlikte (4857 sayılı Kanunun geçici 10'uncu maddesi uyarınca) işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile,

15/3/2020 tarihinden sonra 51 inci madde kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve bu Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylıklı aylığı almamak kaydıyla ve 4857 sayılı Kanunun geçici 10'uncu maddesinde yer alan fesh yapılamayacak süreyi geçmemek üzere (3 aylık süre) bu süre içinde ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, fondan günlük 39,24 Türk lirası nakdi ücret desteği verilecektir. 39,24 TL ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmayacaktır.

Ücretsiz izne ayrılarak nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığı tespit edildiğinde ise işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki 4857 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde belirlenen aylık brüt asgari ücret tutarında çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerince idari para cezası uygulanır ve ödenen nakdi ücret desteği ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

Nakdi ücret desteğinden yararlananlardan 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyenler, aynı Kanunun 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve genel sağlık sigortasına ilişkin primleri Fondan karşılanacaktır.

4. Ücretsiz izne çıkarılan personel için SGK'da yeni eksik gün kodları tanımlandı.

SGK tarafından 20/04/2020 tarihinde yapılan duyuru ile yeni eksik gün kodları belirlenmiştir.

Bilindiği üzere, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 24'üncü maddesi kapsamında yapılacak nakdi ücret desteğine esas olması için 17/4/2020 tarihinden geçerli olmak üzere 4857 sayılı İş Kanunu'nun geçici 10'uncu maddesi uyarınca ücretsiz izne ayrılan sigortalılar için 2020 Nisan ayı belgelerinden itibaren "28-Pandemi Ücretsiz İzin(4857 Geç.10.Md)" aynı ayda başka eksik gün nedeni olması halinde ise "29-Pandemi Ücretsiz İzin (4857 Geç.10.Md) ve Diğer" adında eksik gün kodları oluşturulmuştur.

Yeni oluşturulan "28-Pandemi Ücretsiz İzin(4857 Geç.10.Md)" ve "29-Pandemi Ücretsiz İzin (4857 Geç.10.Md) ve Diğer" kod numaralı eksik gün nedenleri yabancı uyruklu sigortalılar için de seçilebilecektir.

II. Yargı köşesi

Karar 1:

Yargıtay Kararları

22. Hukuk Dairesi

Esas No: 2014/23997

Karar No: 2015/34572

Karar Tarihi: 15.12.2015

"İçtihat metni"

DAVA: Davacı, kıdem, ihbar tazminatı, yıllık izin, ücret alacağı, fazla mesai, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkili işçinin davalıya ait işyerinde kapıcı olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin haklı sebep olmadan feshedildiğini, işçilik alacaklarının ödenmediğini ileri sürerek, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, aylık ücret, yıllık izin, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir. Davalı vekili, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak, yazılı gerekçeyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davacının aşağıdaki bendlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Somut uyuşmazlıkta, dava dilekçesinde, tüm çalışma dönemi için davacının aylık ücret alacaklarının eksik ödendiği iddia edilmiştir. Davalı işverence, ücretlerin ödendiğine ilişkin herhangi bir delil dosyaya sunulmamıştır. Davacı vekili tarafından sunulan 16.02.2011 havale tarihli dilekçede ise, davacıya aylık ödenmiş ücret tutarları bildirilmiştir.

Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacının 09.02.2006-06.10.2010 arasındaki çalışma dönemiyle ilgili olarak, aylık ücret alacağının ödendiği kabul edilmiş ve bu döneme ilişkin ücret alacağının bulunmadığı mütalaa edilmiş ise de ücretin ödendiğini ispat yükü işveren üzerinde olup yukarıda da belirtildiği üzere, işverence ödemeye ilişkin herhangi bir delil dosyaya sunulmamıştır. Bu halde, davacı vekilinin ödendiğini bildirdiği alacak tutarlarının mahsup edilerek fark ücret alacağının hesaplanması gerekirken, yazılı şekildeki mütalaaaya itibar edilmesi hatalı olmuştur. Ayrıca, raporda fark ücret hesaplaması yapılan 01.01.2005-31.12.2005 tarihleri arasındaki dönemde, aylık ödenen miktarın 180,00 TL olduğu esas alınmış ise de davacının bu döneme ilişkin ödendiğini bildirdiği tutar aylık 100,00 TL'dir. 01.01.2006-31.01.2006 tarihleri arası için, davacı tarafın 180,00 TL ödendiğini bildirmiş olmasına rağmen, raporda 225,00 TL ödendiği kabul edilmiştir. Söz konusu dönemler bakımından da ödemeye ilişkin herhangi bir delilin dosyaya sunulmaması karşısında, davacı tarafın ödendiğini bildirdiği tutarların esas alınması gerektiği açıktır.

Diğer taraftan, hükme esas alınan bilirkişi raporunda, aylık ücret alacağında zamanaşımı savunmasının değerlendirilmesinde, asıl dava bakımından 16.02.2011 tarihli islah dilekçesinde talep edilen tutarların nazara alınmaması hatalıdır.

3- Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacının hafta tatilinde çalıştığı, ancak bu çalışmasının sabah ekmek ve gazete dağıtımı için yarım saat, akşam da çöp toplamak için yarım saat olmak üzere toplam bir saat olduğu esas alınarak, bir saat karşılığı hafta tatili ücreti alacağına hak kazandığı kabul edilmiştir. Ne var ki, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 46. maddesi uyarınca, hafta tatili izni, yedi günlük zaman dilimi içinde kullanılması gerekli yirmi dört saatlik kesintisiz izindir. Yirmi dört saatin altında bir süre haftalık izin verilmesi durumunda, usulüne uygun şekilde hafta tatili izni kullanıldığından söz edilemez. Hafta tatili bölünerek kullanılamaz. Buna göre hafta tatilinin yirmi dört saatten az olarak kullanılması halinde hafta tatili hiç kullanılmamış sayılır. Açıklanan bu hususlar nazara alındığında, davacının hafta tatili gününde her ne kadar bir saat çalışmış ise de bu çalışması karşılığında, bir günlük yevmiyesinin yüzde elli zamlı hesaplanarak ödenmesi gereklidir. Yazılı şekilde kabulle sonuca gidilmesi hatalıdır.

Ulusal bayram ve genel tatil çalışması bakımından da davacının tatil gününde sadece bir saat çalışması sebebiyle, bir saat çalışma karşılığı ücret hesaplanmış ise de, söz konusu tatilin de kesintisiz kullanılması gereklidir. Tatil gününde bir saat çalışılmış ise de, çalışma karşılığı ücretin, bir günlük yevmiye tutarında ödenmesi gereklidir. Bu yöne aykırı kabulle sonuca gidilmesi hatalıdır.

Diğer taraftan, hükme esas alınan bilirkişi raporunda, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti taleplerinde zaman aşımı savunmasının değerlendirilmesinde, asıl dava bakımından 16.02.2011 tarihli islah dilekçesinde talep edilen tutarların nazara alınmaması hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerden BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 15.12.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Karar 2:

9. Hukuk Dairesi

Esas No: 2013/8919

Karar No: 2015/5460

Karar Tarihi: 10.02.2015

"İçtihat metni"

DAVA: Davacı, kıdem tazminatı, genel tatil, fazla mesai ücret alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A. Davacı isteminin özeti:

Davacı vekili, bir kısım işçilik hak ve alacakları yerine getirilmeyen davacının iş akdini haklı nedenle feshettiğini ileri sürerek kıdem tazminatı, fazla mesai ücreti ve genel tatil ücreti alacaklarını istemiştir.

B. Davalı cevabının özeti:

Davalı vekili, iddia ve taleplerin yersiz olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

C. Yerel mahkeme kararının özeti:

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna göre, davanın kabulüne karar verilmiştir.

D. Temyiz:

Karar süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

E. Gerekçe:

1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Somut olayda, dosyada mevcut bir kısım hesap pusulalarında bazı genel tatil çalışmalarının ½ yevmiye üzerinden eksik tahakkuk ettirildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, işçinin genel tatil gününde çalışması halinde, bu çalışması günlük 7,5 saatin çok altında da kalsa, çalışmaya dahi maaşı içinde ödenmesi gereken ücretine ilaveten 1 günlük tam ücretin de ödenmesi gerekir.

Bu itibarla, genel tatil tahakkuku olan hesap pusulaları davacı taraftan sorularak, tahakkukların hesaplanan genel tatil ücretinden mahsup edilmesi gerektiğinin düşünülmemesi hatalıdır.

3- Hükmedilen miktarın net mi yoksa brüt mü olduğunun hükümde belirtilmemesinin infazda tereddüde yol açacağı düşünülmemesi de hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 10.02.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

“Dayanışma vergileri gelebilir”

Koronavirüsle mücadelede son haftalarda yeni vaka sayılarının düşüğe geçtiği ve artık bazı ülkelerde karantina uygulamalarında gevşetme tedbirleri konuşulmaya başlanırken, bir yandan da yeni döneme dair planlamalar yapılıyor. Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) yayınladığı son raporlarından birinde “Büyük Tecrit” (The Great Lockdown) adını verdiği bu dönemden muhtemelen tarihte de bu isimle söz edilecek. İçerisinde bulunduğumuz bu benzersiz sürecin ardından izlenecek mali politikalar yeni vergileri de beraberinde getirebilir.

Bu kapsamda “dayanışma vergisi” son haftalarda adını sıklıkla duyduğumuz bir tabir. Dayanışma vergisi Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesinden sonra 1991 yılında Doğunun kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla yürürlüğe girmiş, geçen yıl ise kademeli olarak kaldırılacağı açıklanmıştı.

Yaşanan krizle mücadele kapsamında tüm dünyada çok sayıda paket açıklandı ve Covid-19'un ekonomilere etkisini azaltma amacıyla alınan önlemlere bir süre daha yenileri eklenmeye devam edecek. Ülkelerin tek tek açıkladıkları önlemlerin yanı sıra Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeleri kapsayan ortak tedbirler de görüşülüyor.

“Korona tahvili”

Fransa'nın öncülüğünde yürütülen bir çalışma kapsamında Avrupa Birliği (AB) içinde bu amaçla bir fon oluşturulup “korona tahvili” çıkarılması söz konusu olabilir. Tahvil satışından elde edilecek gelirin koronavirüsün yarattığı tahribatı gidermek ve sağlık sektörünü güçlendirmek için harcanması planlanırken, korona tahvillerinin vadesi geldiğinde yapılacak ödeme için de öneriler mevcut. Fransa Maliye Bakanlığının tahvilin geri ödemesi için önerisi yeni bir dayanışma vergisi getirilmesi yönünde. Bu planı Fransa ile birlikte henüz sadece sekiz AB ülkesi daha destekliyor, diğer üyeler ve özellikle Hollanda şimdilik karşı çıkıyor. Mali konularda daha muhafazakâr olan kuzeydeki ülkeler kendi maliyetlerinin yanında, yüksek borç yükü bulunan Güney Avrupa ülkelerinin maliyetlerini de üstlenmek istemiyorlar. Ancak Fransa Maliye Bakanı Bruno Le Maire önümüzdeki toplantılarda destekçi ülkelerin sayısının artacağını düşünüyor.

Başta Almanya Başbakanı Angela Merkel'in “Bu durum AB'nin bugüne kadar karşılaştığı en zorlu test” şeklindeki açıklamasından hareketle, pek çok lider ortak bir fon oluşturulmasının gerekliliğine dikkat çekiyor. Pandemiden en çok etkilenen ülkelerin başında gelen İtalya'nın Başbakanı Giuseppe Conte ortak tahvil ihraç etme çağrısını en sık yineleyen liderler arasında. Esasında bütün liderler radikal bir çözüm olmadan ekonomideki yaraların sarılamayacağını, adı her ne olursa olsun ekonomiyi toparlayacak yeni ve güçlü bir enstrüman bulunması gerektiğinin farkında.

IMF'den varlık vergisi önerisi

Covid-19'un küresel ekonomiye verdiği hasarın azaltılması için "vergi" konulu bir diğer öneri de IMF'den geldi. Normal koşullarda ekonomisi zor durumda olan ülkelere vergi indirimini önerisinde bulunan IMF'nin bu defa alışılmışın biraz dışında tavsiyelerde bulunması dikkat çekti.

Dayanışma vergisinden IMF'nin kısa süre önce yayınladığı bir raporda da söz edilirken raporda ayrıca, hükümetlerin "en üst gelir grupları için" varlıklar üzerinden de vergi almayı ya da alınan vergi miktarını artırmayı düşünebilecekleri, düşük petrol fiyatlarının mevcut durumda akaryakıt vergilerinin artırılmasına izin verdiği de belirtiliyor.

IMF Başkanı Kristalina Georgieva krizin ilk haftalarında yaptığı bir açıklamada, pandeminin ekonomik etkilerinin hafifletilebilmesi için "istisnai önlemler" önermek durumunda kalabileceklerini söylemişti.

OECD raporunda da yer aldı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) de geçtiğimiz ay sanal ortamda gerçekleştirilen G20 maliye bakanları toplantısına yeni bir rapor sundu. Raporunda, pandemi sonrası dönemde yeni dayanışma vergileri, karbon vergilerinin gündeme gelebileceği belirtildi.

Yeni vergilerin gerekli hale geleceğini telaffuz edenlerin sayısı her geçen gün artarken, pandemi öncesinde uluslararası vergi gündeminin en önemli maddelerinden olan dijital hizmetler vergisi gündemden kısa süreliğine düşmesinin ardından yeniden tartışma konusu olmaya başladı.

OECD, tüm dünyada karantina boyunca dijital hizmetlerin daha yoğun kullanımı, internet üzerinden alışverişin artması ve hükümetlerin bu dönemdeki gelir ihtiyacı nedeniyle, dijital hizmetlerin vergilendirilmesinde uluslararası anlaşma çalışmalarına zaman kaybetmeden devam edilmesi gerektiğini belirtiyor.

Benzer bir açıklama da AB Komisyonu'nun finansal ilişkilerden sorumlu üyesi Paolo Gentiloni'den geldi. Koronavirüsün yol açtığı ekonomik zorlukların bazı muhalif ülkeleri dijital hizmetler vergisine ikna etmede etkili olabileceğini belirten Gentiloni, kriz nedeniyle artan gelir ihtiyacının uluslararası konsensüsü desteklemesini beklediğini söylüyor.

OECD'ye göre koronavirüsle mücadele kapsamında çok sayıda ülkede vergi politikası bakımından hızlı, güçlü ve doğru adımlar atıldı. Şimdi ise sağlam bir toparlanma için ve gelebilecek diğer şoklara karşı mali politikalarda bütün seçeneklerin değerlendirilmesi bekleniyor.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
60	24.04.2020	Yabancı para cinsinden ödenen BES katkı payları için devlet katkısı oranı %10 olarak belirlendi.
59	22.04.2020	Türkiye-Fildişi Sahili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
58	21.04.2020	Şubat ve mart aylarına ilişkin KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.
57	20.04.2020	E-Defter beratlarının yükleme süreleri ile basit usule tabi mükellefler için defter beyan sistemine kayıt süreleri uzatıldı.
56	17.04.2020	Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatıldı.
55	17.04.2020	Yeni Koronavirüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
54	14.04.2020	Yeni Koronavirüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
53	14.04.2020	Türkiye-Ukrayna Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı değiştiren Protokol'ün onaylanması uygun bulundu.
52	06.04.2020	Türkiye-Çad Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
51	04.04.2020	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması pilot iller dışındaki mükellefler için 1 Temmuz 2020'ye ertelendi.
50	01.04.2020	Covid-19 salgını kapsamında Cumhurbaşkanınca başlatılan kampanyaya yapılan bağış ve yardımların gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından indirimi.
49	31.03.2020	Tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat süreleri uzatıldı.
48	30.03.2020	Mücbir sebep hallerinden yararlanan mükelleflerde kısmi katma değer vergisi tevkifatı uygulaması.
47	30.03.2020	Türkiye-Özbekistan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı değiştiren Protokol Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
46	28.03.2020	Mücbir sebep hükümlerinden faydalanma durumuna ilişkin sorgu ekranı İnteraktif Vergi Dairesi'ne eklendi.
45	27.03.2020	Koronavirüs (COVID-19) salgınından etkilenen mükelleflerin mücbir sebep hükümlerinden faydalanması
44	26.03.2020	Konaklama vergisi ve döviz cinsinden ödenecek BES katkı paylarının vergilendirilmesi konusunda düzenlemeler içeren 7226 sayılı Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
43	26.03.2020	Kolalı gazozlar ile puro ve sigarillo gibi bazı tütün mamullerinin ÖTV oranları yeniden belirlendi.
42	25.03.2020	Covid-19 salgınından etkilenen bazı mükelleflerin mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin hususları içeren Tebliğ yayımlandı.
41	24.03.2020	Nisan-Mayıs-Haziran aylarında verilmesi gereken muhtasar ve KDV beyannamelerine ilişkin mücbir sebep uygulaması hakkında duyuru yapıldı.
40	24.03.2020	KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile Ba, Bs formlarının verilme ve e-berat yükleme süreleri uzatıldı.
39	23.03.2020	Hava yolu ile yolcu taşımacılığı hizmetlerinde KDV oranı 01.04.2020-30.06.2020 dönemi için %1'e düşürüldü.
38	20.03.2020	1 Mart'tan itibaren yürürlüğe giren "Dijital hizmet vergisi"nin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
37	19.03.2020	Muhtasar ve KDV ödemeleri 6 ay süreyle ertelenecek olan mükelleflerin faaliyet alanları ile ilgili açıklama yapıldı.
36	19.03.2020	Cumhurbaşkanının, Covid-19 salgınının etkilerini azaltmak amacıyla açıkladığı paketdeki vergisel düzenlemeler.
35	17.03.2020	Yıllık gelir vergisi beyannamelerinin verilme ve ilk taksit ödeme süreleri 30 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.
34	03.03.2020	Türk vatandaşı olmayan yolcuların yılda 5 kiloyu aşmamak şartıyla yurda altın getirebilmesine ilişkin düzenleme yapıldı.
33	03.03.2020	ÖTV Kanunu'na ekli (I) sayılı listedeki bazı mallarla ilgili nakden iade taleplerinin "Özel Teminat Sertifikası" kapsamında yerine getirilmesine ilişkin düzenleme yapıldı.
32	03.03.2020	Külçe metal; bakır, çinko, alüminyum ve kurşun teslimleri ile hurda ve atık teslimlerinde KDV tevkifat oranı yükseltildi.

Vergi Takvimi

2020 Mayıs ayı mali yükümlülükler takvimi

11 Mayıs 2020 Pazartesi	16-30 Nisan 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
15 Mayıs 2020 Cuma	Nisan 2020 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2020 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2020 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2020 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2020 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2020 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
18 Mayıs 2020 Pazartesi	2020 yılı 1. dönem (Ocak-Mart) geçici vergi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
20 Mayıs 2020 Çarşamba	Nisan 2020 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
27 Mayıs 2020 Çarşamba	1-15 Mayıs 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2020 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının (muhtasar) beyanı ve ödenmesi* Nisan 2020 dönemine ait katma değer vergisinin beyanı ve ödenmesi* Nisan 2020 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi Nisan 2020 dönemine ait damga vergisinin beyanı ve ödenmesi
1 Haziran 2020 Pazartesi	2019 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve ödenmesi** Emlak vergisi ve çevre temizlik (konut dışı binalar için) vergilerinin 1. taksit ödemesi Vergi levhasının internet vergi dairesi üzerinden yazdırılarak alınması Veraset ve intikal vergisi 1. taksit ödemesi Nisan 2020 dönemine ait haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Nisan 2020 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi*

* 518 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile mücbir sebep kapsamına alınan mükellefler tarafından; 27 Mayıs 2020 tarihine kadar verilmesi gereken muhtasar beyannameler (Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ve KDV beyannameleri ile 1 Haziran 2020 tarihine kadar verilmesi gereken "Form BaBs" bildirimlerinin verilme süreleri 27 Temmuz 2020, söz konusu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri ise 27 Kasım 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

** 30 Nisan 2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2019 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır. (127 numaralı VUK Sirküleri).

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Ücretler)	
Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	% 15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20
180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27
600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL, fazlası	% 35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL, fazlası	% 40
Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Diğer gelirler)	
Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	% 15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL, fazlası	% 35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL, fazlası	% 40
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	16,00
2019	19,00
2020	23,00
Engellilik indirimi (2020)	
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)
Birinci derece engelliler için	1.400
İkinci derece engelliler için	790
Üçüncü derece engelliler için	350
Asgari geçim indirimi - TL (2020)	
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı
	Yok 1 2 3 4 5 veya fazla
Çalışıyor	220,73 253,83 286,94 331,09 353,16 375,23
Çalışmıyor	264,87 297,98 331,09 375,23 375,23 375,23
Konut kira geliri istisnası	
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2018	4.400
2019	5.400
2020	6.600
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)	
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2018	12.000
2019	14.800
2020	18.000
Arızı kazançlara ilişkin istisna	
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2018	27.000
2019	33.000
2020	40.000
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2019 - 31.12.2019	6.379,86
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 tarihinden itibaren	1,60
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 tarihinden itibaren	19
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 12,75
Avans işlemlerinde	% 13,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 13,75
Not: Bu oranlar 21.12.2019 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40
Damga vergisi oran ve tutarları (2020)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	68,70 TL
Gelir tablosu	32,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	89,10 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	119,00 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	58,80 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	69,70 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2020)	
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	306.603 TL
Furuğ bulunmaması halinde, eşi isabet eden miras hissesinde	613.582 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	7.060 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	7.060 TL
Vergi tarifesi (2020)	
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı
	Veraset yoluyla intikal İvazsız intikal
İlk 350.000 TL için	% 1 % 10
Sonra gelen 850.000 TL için	% 3 % 15
Sonra gelen 1.800.000 TL için	% 5 % 20
Sonra gelen 3.300.000 TL için	% 7 % 25
Matrahın 6.300.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10 % 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2020 - 31.12.2020 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.943,00	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	412,02	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	29,43	
Gelir vergisi matrahı	2.501,55	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	375,23	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	220,73	
Kesilecek gelir vergisi	154,50	
Damga vergisi (binde 7,59)	22,34	
Kesintiler toplamı	618,29	
Net asgari ücret	2.324,71	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
2020	35.316,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

Income Tax

Income tax tariffs - 2020 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 180.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 180.000, TRL 44.070, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 191.070, for above	40 %					

Income tax tariffs - 2020 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 120.000, TRL 27.870, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 195.870, for above	40 %					

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)	
Year	Amount (TRL)
2018	16,00
2019	19,00
2020	23,00

Disability allowance (2020)	
Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	1.400
For 2 nd degree disabled	790
For 3 rd degree disabled	350

Minimum living allowance - TRL (2020)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	220,73	253,83	286,94	331,09	353,16	375,23
Unemployed	264,87	297,98	331,09	375,23	375,23	375,23

Exemption for house rental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2018	4.400
2019	5.400
2020	6.600

Exemption in capital gains (Except securities)	
Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2018	12.000
2019	14.800
2020	18.000

Exemption in incidental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2018	27.000
2019	33.000
2020	40.000

The upper limit of severance pay exempt from income tax	
Period	Amount (TRL)
01.07.2019 - 31.12.2019	6.379,86
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
Since 30.12.2019	1,60

Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
Since 25.10.2019	19

Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58

Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	12,75 %
In advance transactions	13,75 %
In rediscount transactions under TPL	13,75 %

Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 21.12.2019.

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40

Stamp duty rates and amounts (2020)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 68,70
Income statement	TRL 32,90
Annual income tax return	TRL 89,10
Corporate tax return	TRL 119,00
Value added tax returns	TRL 58,80
Withholding and premium service returns	TRL 69,70

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2020)	
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 306.603
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 613.582
For transfers conducted without any consideration	TRL 7.060
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 7.060

Tax tariff (2020)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 350.000	1 %	10 %
For the next TRL 850.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.800.000	5 %	20 %
For the next TRL 3.300.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 6.300.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings	
Payments / withholdings	01.01.2020 - 31.12.2020 (TRL)
Gross minimum wage	2.943,00
Social security premium employee's contribution (14 %)	412,02
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	29,43
Income tax base	2.501,55
Income tax calculated (15 %)	375,23
Minimum living allowance (Single) (-)	220,73
Income tax to be withheld	154,50
Stamp duty (7,59 per thousand)	22,34
Total withholdings	618,29
Net minimum wage	2.324,71

Annual gross minimum wage	
Year	Amount (TRL)
2018	24.354,00
2019	30.700,80
2020	35.316,00

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2020 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye